

Årsrapport for Bragekonsortiet 2014

Forfatter: Hege Johannesen
Til: Deltakerne i Bragekonsortiet

Konsortiet

Ved utgangen av 2014 var 63 institusjoner deltakere i Bragekonsortiet. Nye deltakere i 2014 er Folkehelseinstituttet, Institutt for energiteknikk, Nofima, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Norsk folkemuseum, Norsk institutt for kulturminneforskning, Norsk institutt for luftforskning, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for vannforskning, Statens arbeidsmiljøinstitutt og Statens institutt for rusmiddelforskning.

Ingen institusjoner har gått ut av konsortiet i 2014. Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold har fusjonert til Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Som en følge av dette har de to institusjonsarkivene blitt slått sammen til ett.

Styret

Styrets for konsortiet har fram til og med konsortiemøtet 21. oktober bestått av:

- Sølvi Karlsen, Høgskolen i Sør-Trøndelag (leder)
- Håkon Magne Bjerkan, Riksantikvaren
- Tone Elofsson, Norges musikkhøgskole
- Sigbjørn Hernes, Høgskolen i Lillehammer
-

Ved konsortiemøtet ble følgende styre valgt for perioden oktober 2014 – oktober 2016:

- Håkon Magne Bjerkan, Riksantikvaren (gjenvalg)
- Sigbjørn Hernes, Høgskolen i Lillehammer (gjenvalg)
- Sølvi Karlsen, Høgskolen i Sør-Trøndelag (gjenvalg)
- Hanne Storm Ofteland, Kunsthøgskolen i Oslo
- Geir Arne Rosvoll, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Styret velger selv sin leder ved første møte.

Arbeidsgruppen

Konsortiets arbeidsgruppe er en viktig støttespiller for BIBSYS i arbeidet med prioritering og utvikling av ny funksjonalitet i institusjonsarkivene. Medlemmene oppnevnes etter behov. I 2014 har arbeidsgruppen bestått av:

- Ingeborg Hvaale, Norges miljø- og biovitenskapelige universitetet
- Linda Johnsen, Universitetet i Stavanger
- Aneta Laskowska, Høgskolen i Gjøvik
- Hilde Marie Triseth, Norges miljø- og biovitenskapelige universitetet

Gjennomført arbeid i 2014

Driftsoppgaver inkludert administrasjon, brukerstøtte og informasjon

BIBSYS er sekretariat for konsortiet og konsortiets organer, konsortiemøtet, styret og arbeidsgruppen. I 2014 har det blitt avholdt et styremøte. Styrets forberedelser til konsortiemøtet ble gjennomført ved bruk av e-post. Ved konsortiemøtet 21. oktober var 31 av konsortiets daværende 58 deltakere representert. Disse utgjorde 63 av de totalt 102 stemmene ved konsortiemøtet. Det har ikke vært avholdt møter i arbeidsgruppen, i stedet har dialogen skjedd ved bruk av e-post.

Driftsoppgaver omfatter også behandling av henvendelser via e-post og telefon til BIBSYS Brukerstøtte, via BIBSYS Meldingssystem og direkte til sekretariatet. I tillegg kommer informasjon til konsortiets deltagere, fortrinnsvis via BIBSYS nettsted og e-post, og markedsføring overfor mulige nye deltagere. Det ble i 2014 sendt 158 e-poster fra BIBSYS til informasjons- og diskusjons-lista for Bragekonsortiet, med størst andel i 1. kvartal. I første kvartal var det betydelig flere henvendelser til BIBSYS Brukerstøtte og direkte til sekretariatet enn i resten av året.

Det er opprettet egne institusjonsarkiv til alle de 11 nye deltagerne i konsortiet. Fire av disse vil ikke bli tatt i bruk før i 2015.

Det forarbeidet som måtte gjøres før oppgraderingen til DSpace 3, nytt brukergrensesnitt og overgang til ny driftsløsning i 1. kvartal krevde store ressurser til informasjon og brukerstøtte. Erfaringen fra dette arbeidet kan oppsummeres med at BIBSYS overvurderte kompetansen hos mange av dem som har rollen som systemadministrator i institusjonsarkivene. Det gjelder både kunnskap om begrepene og funksjonene som brukes i BIBSYS Brage, og også generell IT-kompetanse. Det ble derfor brukt relativt store ressurser til brukerstøtte og dokumentasjon. Dette var nødvendig for å sikre datakvalitet og bevaring av riktige autorisasjoner ved de konverteringene av innhold som måtte gjøres da de separate databasene skulle overføres til en felles database.

Det er laget et heldagsseminar for systemadministratorer som har blitt arrangert to ganger, 20. mars og 17. juni. I tillegg ble det arrangert et faglig seminar i forlengelsen av konsortiemøtet. Inntrykket sett fra BIBSYS Brukerstøtte er at disse arrangementene har bidratt til å øke kunnskapen om bruken av institusjonsarkivet.

Det er publisert syv nye brukerveiledninger på bibsys.no i tillegg til et utvalg spørsmål og svar. Sistnevnte er basert på konkrete henvendelser til BIBSYS Brukerstøtte.

BIBSYS Brage og Bragekonsortiet ble presentert ved en fagdag om Open Access for instituttsektoren arrangert av CRISTin 25. september.

Det ble arrangert et kurs for nye systemadministratorer 24. november med deltakere fra 10 institusjoner.

BIBSYS har deltatt i en arbeidsgruppe for standardisering av utveksling av metadata mellom norske vitenarkiv som ble oppnevnt av CRISTin i 2014.

I 3. tertial ble det gjort flere tiltak for å sikre stabiliteten og ytelsen til BIBSYS Brage. I perioder har det vært lange svartider, spesielt ved sletting av. Årsaken kan for en stor del tilskrives feil eller mangler i systemprogramvaren DSpace.

Utviklingsoppgaver

I 2014 ble BIBSYS Brage først oppgradert med versjon 3 av systemprogramvaren DSpace og deretter med versjon 4.

Det er gjennomført utredninger av funksjonalitet for audiovisuell streaming og bruk av emneordssystemet AGROVOC. For førstnevnte brukes inntil videre den funksjonaliteten som ligger nettleserne framfor å etablere en egen streamingserver. For AGROVOC finnes det en egen plug-in for DSpace som er planlagt tatt i bruk i BIBSYS Brage i 2015.

UiO har fått utviklet et tillegg til DSpace som muliggjør innlevering av mastergradsoppgaver via StudentWeb. Første versjon ble laget for en eldre versjon av DSpace (versjon 1.8). Høsten 2014 ble dette oppgradert for å kunne brukes med samme versjonen av DSpace som brukes i BIBSYS Brage (versjon 4). Bragekonsortiet bidro til finansieringen av denne oppgradering. Innleveringsløsningen for mastergradsoppgaver via StudentWeb er planlagt tatt i bruk i BIBSYS Brage i 2015.

I leveranseplanen for 2014 er også tilpasninger til OpenAIRE et eget punkt. Dette temaet er behandlet i rapporten fra arbeidsgruppen for standardisering av utveksling av metadata mellom norske vitenarkiv. Arbeidsgruppen anbefaler at det må avklares om CRISTin, NORA eller de enkelte arkivene skal være hovedkilden til metadata i OpenAIRE. Det er i ikke gjort endringer i BIBSYS Brage for å etterkomme krav fra OpenAIRE.

Det er gjort mange store og små forbedringer av funksjonalitet, brukerdiallog og driftsmiljø med utgangspunkt i forslag fra konsortiets deltakere. Det er også identifisert og rettet feil og mangler gjennom dialog med utviklerne av DSpace.

3. mars

Ny versjon av BIBSYS Brage basert på DSpace 3.1 og brukergrensesnittet Manakin ble satt i ordinær drift. Arbeidet omfattet også eksport, konvertering og import av de tidligere separate databasene til en ny felles database. For detaljer henvises det til Årsrapport for Bragekonsortiet 2013.

18. mars

Det ble gjort en oppgradering som bl.a. innebærer at lange filnavn og lange filbeskrivelser blir vist uten at du må holde kursoren over dem.

29. april

Det ble gjort en oppgradering som bl.a. innebærer følgende forbedringer/rettinger:

- Mulighet for å velge en enklere arbeidsflyt i samlingen som høster nye innførsler fra CRISTins overføringsarkiv
- Rollene Editor og Final Editor kan registrere/redigere CC-lisens
- Nye filer som lastes opp i gamle innførsler får tildelt en URI
- Lenker til CC-lisenser lagt til før oppgraderingen til DSpace 3 og Manakin blir vist

22. Mai

Det ble rettet en feil i funksjonen for høsting av CRISTins overføringsarkiv. Samtidig ble det lagt inn en begrensning i rettighetene til systemadministratorer. Disse kan ikke lenger slette arkiv og delarkiv, kun samling, innførsel og fil.

27. august

Ny versjon av BIBSYS Brage basert på DSpace 4.1 ble satt i ordinær drift. Nye funksjoner i DSpace 4 er bl.a. følgende:

- Lister med nyeste registreringer er utvidet til 20 og har nederst fått lenken «Vis flere»
- Logoen til den valgte CC-lisens blir vist i stedet for logoen til Creative Commons
- Ryddigere registreringsskjema for ny innførsel
- Ny statistikkfunksjon for filnedlastinger basert på Elastic Search

I tillegg har BIBSYS gjort flere endringer i brukerdialogen, først og fremst i den norske men også i den engelske. Alle egenutviklede endringer/tilpasninger gjort til tidligere versjoner av DSpace er videreført så fremt de fortsatt er relevante.

10. september

Det ble rettet en feil i DSpace 4.1 som kan gi lange svartider, forsinket visning av nye innførsler i oversikten Nyeste registreringer og feil ved forsøk på sletting av gamle innførsler.

26. september

Det ble rettet en feil i statistikkfunksjonen i DSpace (Elastic Search). Feilen førte til feilmelding hvis filer i utvalget har blitt slettet.

8. oktober:

Det ble gjort en oppgradering for å strukturere loggene som produseres ved bruk av BIBSYS Brage. Samtidig ble det rettet en liten feil i det engelske brukergrensesnittet.

11. november

Det ble gjort en oppgradering som bl.a. innebærer følgende forbedringer/rettinger:

- To nye dokumenttyper i registreringsskjemaet: Designprodukt og patent
- Mer brukervennlig visning av innførsler
- Mer oversiktlig visning av innholdet på eget arbeidsområde
- Oppdatert navn/logo for institusjoner/arkiv som har endret dette
- Bedre filtrering av systemadministrators rettigheter for å unngå at de skal få uautorisert tilgang til filer med embargo
- Støtte for informasjon om slettede innførsler i OAI-serveren

21. november:

Det ble gjort en oppgradering for å sikre stabiliteten og ytelsen gjennom rettinger i systemprogramvaren fra DSpace. I tillegg ble det gjort noen mindre forbedringer av funksjonalitet, f.eks. at enkelte lenker nå åpnes i ny fane i nettleseren.

27. november:

Det ble satt i drift en ny versjon uten den nye statistikkfunksjonen som er basert på Elastic Search og som ble tatt i bruk ved oppgraderingen til DSpace 4. Årsaken er at

denne statistikkfunksjonen ikke fungerer som forutsatt og at den også har betydelige negative konsekvenser for stabiliteten og ytelsen til BIBSYS Brage. I stedet ble den gamle statistikkfunksjonen lagt tilbake. Grunnlaget for den gamle statistikken har blitt bevart, dvs at den gir tall f.o.m. overgangen til DSpace 3.

16. desember:

Det ble gjort en oppgradering for å legge til rette for utvidet bruk av html-kode i metadata. Endringen var påkrevet av hensyn til en stor import fra DiVA for NTNU.

Status for meldinger i BIBSYS Meldingssystem

En oversikt over meldinger i BIBSYS Meldingssystem som gjelder BIBSYS Brage pr. 31. desember 2014 er gjengitt nedenfor.

Meldingstype	Nye i 2014	Ferdigbehandlet i 2014		Under behandling ved årsslutt	
		Avvist	Utført	Meldt i 2014	Meldt før 2014
Feilmelding	4	0	3	1	0
Endringsforslag	16	4	11	3	0
Gratis driftsoppdrag	17	0	18	0	0
Betalt driftsoppdrag	4	0	3	1	0
Annen henvendelse	1	0	0	1	0
Sum	42	4	35	6	0

Ved årsskiftet var det en utestående feilmelding, mens tre endringsforslag var under behandling. Den utestående feilmeldingen skyldes en feil i den originale DSpace-koden. Et av de utestående endringsforslagene gjelder metadata som høstes fra CRISTins overføringsarkiv og krever følgelig en endring i CRISTin, ikke i BIBSYS Brage.

Gratis driftsoppdrag omfattet i 2014 etablering av institusjonsarkiv for nye deltagere i konsortiet og bytte til nye navn og logoer i eksisterende institusjonsarkiv. Den første typen dekkes av startavgiften, mens den siste er inkludert i den årlige avgiften.

Betalte driftsoppdrag omfattet i 2014 importer av fulltekstfiler med metadata fra andre systemer og institusjonsspesifikke tilpasninger av grafisk uttrykk i institusjonsarkivet. Lønnskostnader til, og inntekter fra, betalte driftsoppdrag inngår ikke i regnskapet for BIBSYS Brage, men i regnskapet for BIBSYS Tjenester.

Annen henvendelse omfatter meldinger som behandles av BIBSYS Brukerstøtte.

Årsregnskap

Regnskap pr. 31. desember er gjengitt nedenfor. Alle tall er avrundet til nærmeste hele tusen.

2014	Budsjett	Regnskap	Avvik
INNTEKTER			
Overføring fra tidligere år	-303 000	-303 000	0
Fra konsortiets deltagere	2 041 000	2 041 000	0
Fra nye deltagere i budsjettåret	104 000	376 000	-272 000
Sum inntekter	1 842 000	2 114 000	-272 000
KOSTNADER			
Lønn og sos. kostnader inkl. overhead	1 398 000	1 585 000	-187 000
Driftskjøp	50 000	140 000	-90 000
Reiser	50 000	14 000	36 000
Driftsavgift	344 000	344 000	0
Sum kostnader	1 842 000	2 083 000	-241 000
Resultat	0	31 000	31 000

Kommentarer:

- Inntekter **Fra nye deltagere i budsjettåret** er betydelig høyere enn budsjettet. Dette indikerer at merforbruket til informasjon og markedsføring i 2014 har gitt en gevinst.
- Kostnader til **Lønn og sosiale kostnader inkl. overhead** er høyere enn budsjettet. Merforbruket kan forklares med mer tid brukt på brukerstøtte og informasjon, større behov for retting av feil og mangler i systemprogramvaren DSpace og et stort antall nye konsortiedeltakere.
- Kostnader til **Driftskjøp** er betydelig høyere enn budsjettet. Dette skyldes at Bragekonsortiet har bidratt med 50 % av kostnadene til oppgradering av integrasjonsløsningen mellom DSpace og hhv CRISTin og StudentWeb.
- Kostnader til **Reiser** er lavere enn budsjettet. Det kan forklares med lavere deltagelse ved konferanser enn antatt da budsjettet ble laget.
- **Driftsavgift** er et fast beløp til dekning av den tekniske infrastrukturen.